

Foto: Henning Grelle

MINDEORD OM NIELS FINN CHRISTIANSEN

22. juli 1937-9. oktober 2023

En af dansk arbejderhistories største profiler, lektor emeritus Niels Finn Christiansen er afdøet ved døden i en alder af 86 år.

Da Niels Finn fik guldmedalje i 1965 for sin afhandling: *Revisionismens betydning for det danske Socialdemokratis idéudvikling fra 1890-erne til 1930erne*, var den med til at sætte gang

i historieskrivningen om arbejderbevægelsen og arbejderklassen nationalt og internationalt.

Han blev mag.art. i historie i 1969, var derefter amanuensis og fra 1972 lektor ved Historisk Institut, 1992-2007 ved Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, hvor Center for Arbejderkulturstudier holdt til.

Som lektor i historie og på Center for Arbej-

derkulturstudier blev han en yndet underviser og specialevejleder for et utal af unge, der ønskede at skrive speciale i arbejder- og socialhistorien i perioden fra 1850erne til vore dage. Lars Kjølhede Christensen, som var en af dem, skrev i sin nekrolog på Facebook:

“Da jeg skiftede fra Aarhus Universitet til Københavns Universitet, tænkte jeg derfor som noget af det første, at jeg hellere måtte ta’ et kursus hos ham der Niels Finn.

Hvis jeg, som den utålmodige, unge venstrefløjsfløs jeg var, havde forventet en person, der talte i revolutionære paroler og hævede stemmen i patos, så blev jeg skuffet. For det første så var Niels Finns undervisning, ligesom det han skrev, nøgtern, båret af respekt for emnet, sans for nuancer og for historiens modsætninger – eller som Marx ville sige det: historiens dialektik. For det andet så hævede Niels Finn uhyre sjældent stemmen – selvom det kunne ske.

Da Niels Finn fyldte 75, kaldte Hans Hertel ham i Politiken for “en af fædrelandets roligste historikere”. Jeg vil kalde ham et af de rareste mennesker jeg har kendt. Også overfor en flyvsk studerende. Det var med god grund, at han var en meget populær specialevejleder.”

Niels Finn var i sin studietid aktiv i Studenter-samfundet – SF-fraktionen Socialistiske Studenter (1961-66), uden at han dog var medlem af SF. 1965 gik han ind i Vietnambevægelsen, hvor han fortsatte som aktiv til 1973. I perioden 1967-71 var han medlem af redaktionen af tidsskriftet *Zenit, Nordisk Socialistisk Tidsskrift*, der havde en internordisk redaktion. Han var medlem af Venstresocialisterne 1967-73 og bl.a. medlem af partiets forretningsudvalg, men forlod i 1973 partiet sammen med Leninistfraktionen. I en periode derefter var han medlem af Kommunistisk Forbund. Sin socialistiske opfattelse beholdt han livet ud.

I 1970 var han med til at stifte Selskabet til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie (SFAH), som han siden var medlem af, så længe han levede. 1973-76 og atter 1984-94 var han redaktør af selskabets årbog. Han sad i *politisk revys* styrelse fra 1972 og var medlem af Kritiske Historikere fra 1973 til foreningens opløsning omkring 1985.

Der er næppe den arbejderhistoriske konference eller det seminar såvel herhjemme som i Norden, der ikke har nydt godt af hans velforberejdede oplæg, der altid skabte overblik og gjorde alle en smule klogere.

Som forsker og forfatter beherskede han både biografien (*Hartvig Frisch. Mennesket og politikerens. En biografi*, 1993, som han i 1999 blev dr.phil. på) og store værker og lange perioder (*Socialismens historie. Fra kapitalismens gennembrud til 1. verdenskrig*, bind 1, 1976) og *Klassesamfundet organiseres 1900-1925*, bind 12 i Gyldendal og *Politikens Danmarkshistorie*, 1990.). Han var medforfatter på storværket *Dansk Velferds historie* bd. 1-6, 2010-14. Han skrev et utal af artikler, anmeldelser og bidrag i tidsskrifter og aviser og leverede foredrag til Danmarks Radio.

Politisk tilhørte Niels Finn venstrefløjen, men han var udogmatisk og nærede respekt for andres politiske opfattelser.

Efter pensioneringen dannede vi en gruppe af historikere, som gennem de sidste femten år en fire-fem gange om året besøgte udvalgte kunst- eller kulturhistoriske museer i Danmark og Sverige. Med inspiration i udstillingerne kunne man så møde Niels Finn og venner i diskussioner – ikke om, hvordan verden hang sammen, men hvorfor – og bagefter se os på en udvalgt restaurant til en god frokost. Niels Finn var en vidende intellektuel, men havde også en fin sans for livets øvrige kvaliteter.

Æret være hans minde

Henning Grelle, seniorforsker emeritus, Arbejdermuseet, Claus Bryld, professor emeritus, RUC, Peter Ludvigsen fhv. direktør, Arbejdermuseet og Morten Thing, fhv. forskningsbibliotekar, RUC